

Měnové podmínky

- ***Růst zásoby peněz v ekonomice zpomalil*** Tempo růstu zásoby peněz v ekonomice se vrátilo na jednocifernou úroveň. Peněžní zásoba měřená agregátem M2 dosahovala koncem 1. čtvrtletí 2421,4 mld. Kč, což bylo proti stejnému období roku 2007 o 9,0 % více. Při růstu nominálního HDP o 8,7 % se měnové podmínky proti stejnému období roku 2007 téměř nezměnily. Dynamika M2 poklesla nejen v meziročním srovnání (10,6 % v 1. čtvrtletí 2007), ale zejména proti tempu za celý rok 2007 (+13,2 %).
- ***Silný meziroční růst úvěrů firmám a domácnostem, proti dynamice roku 2007 však mírné zvolnění*** Velmi vysoký přírůstek úvěrů podnikům a domácnostem (+25 % představuje nejvyšší meziroční růst za všechna 1. čtvrtletí od roku 1994) nevedl k udržení tempa domácích úvěrů (+16,8 %), které bylo nižší vlivem silného poklesu čistého úvěru vládě (-82 %). Ve srovnání s dynamikou celého roku 2007 došlo v 1. čtvrtletí 2008 ve všech zmíněných položkách ke snížení temp růstu. Úvěrová expanze tak zřejmě dosáhla v posledním čtvrtletí 2007 svého vrcholu.
- ***Oživení vkladů nebylo trvalé*** U vkladů se dále zrychlil přesun peněz z termínovaných depozit (tj. vkladů s dohodnutou splatností) směrem k netermínovaným, ale také na vklady s výpovědní lhůtou. U firem stouply vklady s výpovědní lhůtou o čtvrtinu, u domácností o více než pětinu. Meziroční úbytek peněz na termínovaných vkladech (-6 %) tak vedl k relativně nízkému růstu položky quasi peněz (+3,2 % byl nejnižší meziroční přírůstek za 1. čtvrtletí od roku 2004). Objem peněz (oběživo a netermínované vklady) tak rostl meziročně 4krát rychleji než objem quasi peněz, a to především díky přírůstkům netermínovaných vkladů domácností - peněz v oběhu totiž přibýlo méně, a to jak v meziročním srovnání, tak i oproti tempu za rok 2007. Vzhledem ke ztrátě dynamiky vkladů je však tempo růstu peněz hlavním tahounem přírůstku peněžní zásoby M2.
- ***Výrazné zvýšení sazeb u nových obchodů bank při dalším růstu jejich marží*** Obchodní banky reagují na odliv peněz z termínovaných vkladů zvyšováním jejich úročení. Sazby u nových obchodů zde stouply meziročně nejrychleji (u vkladů firem o 1,1 p. b. na 3,38 % p.a. a u vkladů domácností o 1,2 p. b. na 3,02 % p.a.). Celkově se úrokové míry nových depozitních obchodů bank s domácnostmi zvýšily meziročně na 1,32 % p.a., pro firmy pak na 1,98 % p.a. Nárůst byl podstatně razantnější než ve stejném období roku 2007. Úrokové míry z vkladů byly reálně záporné.

Marže bank však dále stouply, protože růst úrokových sazeb nových úvěrových obchodů byl ve srovnání s vklady ještě prudší. Například úroky z úvěrů domácnostem na nákup nemovitostí stouply meziročně v průměru o 0,9 p. b. na 5,4 % p.a., u fixací sazeb na 1-5 let pak o 1,5 p. b. na 5,8 % p.a. Domácnostem zvýšily banky úroky z úvěrů více než firmám (+1,9 p. b. resp. +1,0 p. b.)
- ***Čistá domácí a zahraniční aktiva*** Objem čistých zahraničních aktiv ČR pokračoval v poklesu, který meziročně zrychlil. Na silném růstu čistých domácích aktiv (+23,7 %) participovala méně dynamika domácích úvěrů, více pak změny v ostatních čistých položkách, zejména u kapitálu a rezerv, a také držených cenných papírů.